

lin, Paris er Hovedopholdsstederne. — En heftig, men ulykkelig Kærlighed — et Par mislykkede Forlovelser — megen Studeren — langsom Fremgang med Musiken — og hun staar nu i sit 29ende Aar.

Saa møder hun den musikelskende Prins Wittgenstein, kort før han skal paa en Koncertturné i Amerika. De kommer til at synge sammen og — ak, man kan ikke ustraffet to Timer daglig i 14 Dage gentage i Dur og Moll — i bløde og fyrige Tonarter „jo t'amo“ — „je t'adore“ — naar man desuden sympatiserer med hinanden. Forlovelsen kom i Stand. Men Prinsen døde pludseligt paa Overrejsen til Amerika. Den unge Grevinde sørgede oprigtigt — men „Die auf Flügeln des Gesanges angeschwebte Liebe war ja nicht allzu tief ins Herz gedrungen,“ siger hun selv.

Men nu er vor Grevinde bleven 30 Aar. Formuen er opbrugt, og med Musiken og Berømmelsen har det endnu lange Udsigter. Den bliver derfor resolut opgivet, og Grevinde v. Kinsky tager Plads som Selskabsdame og Lærerinde for Friherre v. Suttners fire voksne Døtre. Her bliver hun i tre Aar og er ligesaa længe hemmelig forlovet med Husets Søn, Arthur Gundace v. Suttner. De lader sig hemmeligt vie, faar den gamle Grevinde v. Kinskys Velsignelse og flygter derpaa til nogle formaaende Venner i Kaukasus. — Her lever de nygifte 9 Aar i Landflygtighed. Til at begynde med meget fattige, men til Gengæld saa harmonisk samstemte i Anlæg og Interesser, og saa gensidigt lykkelige i deres Ægteskab som kun faa. Baronnen arbejder som Korrespondent og som Arkitekt. Baronessen giver Undervisning i Sprog og Musik. Og i deres Fritid studerer de sammen Naturhistorie, Filosofi, Litteratur.

Under dette Landflygtigheds Ophold begynder Bertha v. Suttner sin Løbebane som Forfatterinde. Bog paa Bog sender hun ud og finder meget snart en stor og interesseret Læsekreds. Og under dette Ophold, fjernt fra Verdens Larm og under Samarbejdet med hendes elskede Mand, er det, at hendes sociale Interesser vaagner. Men først efter Hjemkomsten til det Suttnerske Fædreneslot i 1885 vaagner hun tilfulde til Forstaaelsen af, hvad der for hende er en Livssag.

Det var paa en Kongres af wienske Forfattere 1886, at Bertha v. Suttner fandt sin egentlige Interessesfære — fandt sig selv. „Her,“ siger hun, „vaagnede jeg til den fulde Forstaaelse af en Sag, der blandt Fremtidens Mennesker stedse vil antage et større og større Omfang — nemlig Bevidstheden om og Forstaaelsen af *Solidariteten*. Og denne Bevidsthed virker endnu stærkere

og mægtigere end Budet: „Elsk din Næste som dig selv.“ Thi i Følge den rigtige Solidaritet er Næsten oprindelig ensbetydende med en selv. — Det, at alles Interesser paa en og samme Gang er den enkeltes Interesse — og omvendt, det giver den enkelte en saa forhøjet Eksistensfølelse, som om han var det Hele (das Ganze). — Han formaar ikke mere at skille sit eget Jeg fra Helheden.“

Vi ser, hvorledes ikke blot sociale *Interesser*, men ogsaa de sociale *Idealer* stadig vinder større Klarhed i hendes Tanker. Og hun er nu moden til at gribes og gennemglødes af den hellige Begejstringens Ild, for hvilken intet Offer, ingen Anstrengelse er for stor.

Og den tændende Gnist lod ikke længe vente paa sig.

Den følgende Vinter 1887 opholdt Bertha v. Suttner sig i Paris sammen med sin Mand. Der hørte hun en Gang tilfældigt, at der i Amerika eksisterede en Fredsforening. Denne Efterretning gjorde et dybt Indtryk paa hende — „*elektriserede*“ hende, som hun selv siger. Og fra dette Øjeblik af stiller hun sin modne Intelligens, sit varme Hjerte, sine rige Midler fuldstændig i Fredsagens Tjeneste.

Aaret efter udkom hendes Hovedværk „Die Waffen nieder“ — en Bog, der er saa personlig følt, at mange har troet, at den var Forfatterindens egen Levnedsbetænkelse, og saa kraftig agitatorisk, at den er bleven sidestillet med Onkel Toms Hytte. — Og inden Bertha v. Suttner rigtig vidste, hvordan det var gaaet til, befandt hun sig blandt de ledende i denne mægtige Bevægelse: Fredsbevægelsen. Og hun og hendes Mand var begge lige utrættelige. Hun udgav et Tidsskrift, hun korresponderede med de mest fremragende Mænd og Kvinder, hun arrangerede Kongresser, hun rejste rundt og holdt Foredrag, og hun skaffede Penge til Veje. Og under alt dette fik hun Tid til at skrive Bøger, deriblandt „*Marthas Børn*“ — en Fortsættelse af „*Ned med Vaabnene*“, og efter sin Mands Død i 1902: „*Breve til en Afdød*“.

Elsket og beundret af sine utallige Venner — deriblandt først og fremmest de mest fremragende Fredsvenner som Fr. Bajer, Stead og Alfr. Nobel — og haanet — eller dog mødt med et overbærende Smil af sine Modstandere, Militaristerne, er hun bleven ved at kæmpe for sine sociale Idealer, for Jødesag, for Kvindesag, men først og sidst for Fredssag, indtil Døden nu har lukket hendes skønne, vidtskuende Øjne.

B. Bløndal.